

การประชุมสัมมนาในกรอบประเด็น “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรเพื่อพัฒนาประเทศ”

ใน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2565 (Thailand Research Expo 2022)”

ดำเนินการโดย

สำนักประสานงาน “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย”

สถาบันคลังสมองของชาติ ร่วมกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

วันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2565 เวลา 08:30 – 12:30 น.

ณ ห้องประชุม Lotus 1-2 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

หลักการและเหตุผล

การก้าวไปสู่ฐานเศรษฐกิจใหม่บนพื้นฐานของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) ที่ให้ความสำคัญกับการบูรณาการและการพัฒนาสู่ความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่างๆ แก้ปัญหาความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศโลก รวมถึงการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อันเป็นเป้าหมายของสหประชาชาติที่ได้เสนอเป็นกรอบแนวคิดให้ประเทศต่างๆ ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิสัยทัศน์และเป้าหมายเชิงนโยบายเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและสร้างความสมดุลในการพัฒนาต่างๆ ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทศวรรษข้างหน้า ซึ่งประเทศไทยได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ของชาติ 20 ปี (ปี พ.ศ.2561-2580) เพื่อให้ประเทศไทยก้าวขึ้นเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เกิดความมั่นคงและมั่งคั่ง สังคมเป็นธรรม ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน ไปพร้อมๆ กับการจัดให้มีนโยบายการขับเคลื่อนประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green economy) พ.ศ. 2564-2569 อันเป็นแนวคิดในการนำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและของประเทศ พร้อมกับขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ก้าวสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูง

การนำหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียว มาช่วยขับเคลื่อนและยกระดับภาคการเกษตรนั้นจะช่วยสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรทั้งที่เป็นอาหารและไม่ใช่อาหาร ให้ความสำคัญกับการจัดการกระบวนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นโอกาสและความท้าทายใหม่ที่จะเกิดกับชุมชนเศรษฐกิจฐานรากและเกษตรกรให้ปรับเปลี่ยนฐานของกิจกรรมการผลิตแบบเก่าที่ใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง มีการจัดการที่ดีโดยประสิทธิภาพและได้มูลค่าต่ำ ไปสู่ฐานการผลิตใหม่ที่ใช้ทรัพยากรอย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพ เพิ่มผลิตภาพและคุณภาพในกระบวนการผลิต เกิดผลตอบแทนการผลิตเปรียบเทียบที่ดีกว่าเดิม มีช่องทางการตลาดและโซ่อุปทานสินค้าและผลิตภัณฑ์ใหม่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างครบวงจร ซึ่งจะเป็นทั้งกลไกขับเคลื่อนและแรงกดดันต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายและมาตรการที่เป็นอุปสรรค ให้เหมาะสมกับบริบท ของระบบนิเวศการเกษตรเพื่อยกระดับภาคการเกษตรไทยให้มีความสามารถในการแข่งขัน พร้อมกับการใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติที่สมดุลและยั่งยืน อีกทั้ง มิติด้านหนึ่งของภาคการเกษตรได้เกิดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเกษตรพหุกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือการผสมผสานภูมิทัศน์ในชุมชนและไร่นาให้เกิดการพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนิเวศ ใช้อัตลักษณ์ของภูมิวนิเวศการเกษตรมาเป็นอัตลักษณ์ก็จะเป็นกลไกในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ในทุกห่วงโซ่การผลิต ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำให้เป็นห่วงโซ่

คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่การสร้างทางเลือกใหม่ สร้างความเป็นพลวัตของตลาดการค้าและสนับสนุนการขยายตัวสร้างการเติบโตโดยกระตือรือร้นให้กับเศรษฐกิจชุมชนฐานรากและครัวเรือนเกษตรกรในชุมชนตามมา

ในอีกด้านหนึ่ง ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่ปลายปี 2562 โดยเริ่มจากจีน และได้แพร่กระจายไปทั่วโลกต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและภาวะเศรษฐกิจของเกษตรกรและการดำเนินธุรกิจต่างๆ ของผู้คนในสังคม รวมถึงการเกิดภาวะชะงักงันของโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและโมดัลในวงกว้าง ผลกระทบดังกล่าวเมื่อผนวกเข้ากับภัยพิบัติอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศโลกที่ขยายตัวและมีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้เกิดภัยพิบัติต่างๆ อาทิ น้ำท่วมและฝนแล้ง ได้สร้างความเสี่ยงและความเสียหายต่อระบบการผลิตในภาคการเกษตรและชุมชนชนบทอย่างมาก

สถานการณ์ความท้าทายใหม่และแรงกดดันอันเป็นผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ ดังที่ได้กล่าวถึง มีความจำเป็นในการแสวงหามาตรการเชิงนโยบายเพื่อรองรับและบรรเทาความเดือดร้อนจากผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งการหามาตรการหรือกลไกที่หนุนเสริมหรือสร้างให้เกิดการปรับตัว โดยมุ่งหวังให้เกิดเป็นนวัตกรรมเชิงความรู้อันนำไปสู่การใช้ประโยชน์ ตลอดจนยกระดับและเสริมสร้างให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

สำนักประสานงาน “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย” สถาบันคลังสมองของชาติ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จึงกำหนดจัดการประชุมสัมมนาในกรอบประเด็น “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรเพื่อพัฒนาประเทศ” ใน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2565 (Thailand Research Expo 2022)” ซึ่งมีกำหนดจัดงานระหว่างวันที่ 1 - 5 สิงหาคม 2565 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรโดยมีกรอบเวทีเสวนาเกี่ยวกับนวัตกรรมการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียว และรวมถึงผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อครัวเรือนเกษตรกรและโซ่อุปทานสินค้าเกษตร และมาตรการเชิงนโยบาย
2. เพื่อให้ผู้เข้าประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อผลงานวิจัย การเชื่อมโยงงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ รวมถึงประเด็นของเงื่อนไข ข้อปัญหาและความท้าทาย
3. เพื่อพัฒนาความร่วมมือในด้านการวิจัย รวมถึงพัฒนาทิศทางการขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรในอนาคต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ภาคีเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจได้รับทราบถึงข้อค้นพบจากผลงานวิจัยภายใต้กรอบประเด็นงานวิจัยเชิงนโยบายทั้ง 6 ประเด็น รวมถึงได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอันจะนำไปสู่การผลักดันผลงานวิจัยให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งร่วมพัฒนาโจทย์วิจัยสำคัญที่พึงดำเนินการศึกษาต่อในอนาคต

รูปแบบการประชุมและผู้เข้าร่วมประชุม

บรรยายนำเสนอผลการศึกษาวิจัยจำนวน 6 เรื่อง เรื่องละประมาณ 20 นาที และเปิดให้ผู้ทรงคุณวุฒิผู้อภิปราย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลการศึกษา ตลอดจนผู้ที่สนใจเข้าร่วมประชุมได้ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอีกเรื่องละ 10 นาที

ผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 50 ท่าน ประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาครัฐ หน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัย นิสิต นักศึกษา ผู้ที่สนใจและสื่อมวลชน

ทางผู้จัดงานฯ ได้จัดให้มีการเข้าร่วมประชุมและชมนิทรรศการ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ

1. **รูปแบบ Onsite** คือ การเข้าร่วมประชุมและชมนิทรรศการ ณ สถานที่จัดงานฯ ทั้งนี้ต้องลงทะเบียนผ่านระบบ วช. ภายในวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 แสดงผลการฉีดวัคซีนแล้วอย่างน้อย 2 เข็ม และแสดงผลการตรวจ ATK ก่อนการเข้าสถานที่จัดงานตามที่ วช. กำหนด
2. **รูปแบบ Online** คือ การเข้าร่วมประชุมและชมนิทรรศการในรูปแบบออนไลน์ผ่าน (โปรแกรม ZOOM) หรือ ช่องทางต่างๆ ของ วช. ทั้งนี้สามารถลงทะเบียนได้ถึง วันที่ 4 สิงหาคม 2565

******ทั้งนี้การเข้าร่วมงานภาคการประชุม และภาคนิทรรศการ ทางผู้จัดงานขอสงวนสิทธิ์สำหรับผู้ลงทะเบียนผ่านระบบลงทะเบียนล่วงหน้าของทาง วช. เท่านั้น

วันเวลา และสถานที่จัดประชุม

กำหนดจัดงานประชุม ในวันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม 2565 เวลา 08:30 – 12:30 น. ณ ห้องประชุม Lotus 1-2 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

การลงทะเบียน

ผู้ที่สนใจสามารถลงทะเบียนออนไลน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (ไม่รวมค่าที่พักและค่าเดินทาง) ได้ที่ www.agripolicyresearch.com ภายในวันที่ 4 สิงหาคม 2565

ติดต่อสอบถามรายละเอียด

คุณวรภัทร จิตรไพศาลศรี (สถาบันคลังสมองของชาติ)
โทร. 02-126-7632 ถึง 4 ต่อ 105 โทรสาร 02-126-7635 อีเมล worapat@knit.or.th

การประชุมสัมมนาในกรอบประเด็น “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรเพื่อพัฒนาประเทศ”

ใน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2565 (Thailand Research Expo 2022)”

ดำเนินการโดย

สำนักประสานงาน “งานวิจัยเชิงนโยบายเกษตรและเสริมสร้างเครือข่ายงานวิจัยเชิงนโยบาย”

สถาบันคลังสมองของชาติ ร่วมกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

วันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2565 เวลา 08:30 – 12:30 น.

ณ ห้องประชุม Lotus 1-2 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

08:30 – 08:50 น. ลงทะเบียน

08:50 – 09:00 น. กล่าวต้อนรับ โดย ผู้อำนวยการกองบริหารทุนวิจัยและนวัตกรรม 1 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

I Session: Natural Resource and Environmental Policies

Chairperson: ผศ.ดร.วิศิษฐ์ ลิ้มสมบุญชัย คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

09:00 – 09:30 น. เรื่องที่น่าสนใจ “นวัตกรรมพลิกฟื้นผืนป่าด้วยพันธุกรรมไม้”

โดย รศ.ดร.อดิสร อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย TDR

09:30 – 10:00 น. เรื่องที่น่าสนใจ “ความเสี่ยง การเตรียมพร้อมรับมือและการปรับตัวต่อเหตุการณ์ไม่ปกติของเกษตรกรไทย”

โดย รศ.ดร.สิทธิเดช พงศ์กิจวรสิน และคณะ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10:00 – 10:30 น. เรื่องที่น่าสนใจ “นวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในบริบทของความปกติใหม่หลังจากการแพร่ระบาดของโควิด 19”

โดย รศ.ดร.อนามัย ดำเนตร คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

II Session: Agricultural Commodity and Rural Livelihood policies

Chairperson: รศ.ดร.สิทธิเดช พงศ์กิจวรสิน คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10:30 – 11:00 น. เรื่องที่น่าสนใจ “ยุทธศาสตร์การตลาดนำเพื่อการส่งออกผลไม้ไทยสู่ตลาดจีนรวมบริบทการแพร่ระบาด Covid 19”

โดย ศาสตราจารย์ ดร.ทัง จือหมิ่น และคณะ ศูนย์อาเซียน-จีนศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

11:00 – 11:30 น. เรื่องที่น่าสนใจ “ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากภัยแล้งและการแพร่ระบาดของ Covid-19 ต่อเกษตรกรชาวนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

โดย ผศ.ดร.อรรณพ ศรีโสมพันธ์ และคณะ

ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

11:30 – 12:00 น. เรื่องที่น่าสนใจ “พลวัตการดำรงชีพของครัวเรือนชนบทในประเทศไทย: ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกกลยุทธ์และการเปลี่ยนผ่าน”

โดย ผศ.ดร.อุชุก ดั่งบุตรศรี

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

12:00 – 12:10 น. สรุปและปิดการประชุม

ลวท. 18 ก.ค. 65